

København, 14. maj 2024

Notat fra Billedkunstnernes Forbund (BKF)

I februar 2024 fremsatte Ekspertgruppen for fremtidens erhvervsstøtte – også kaldet Frigast-udvalget – sine anbefalinger til sanering af erhvervsstøtten i Danmark.

Frigast-rapporten foreslår blandt andet at fjerne virksomheders mulighed for afskrivning på førstegangskøb af kunst, hvilket forventes vil give en årlig besparelse på 50 mio. kr.

Hvis forslaget gennemføres, vil det få alvorlige konsekvenser for dansk billedkunst.

Virksomheders kunstkøb bør betragtes som en driftsudgift

Frigast-udvalget betragter virksomheders mulighed for afskrivning af kunstkøb som en støtteordning.

Billedkunstnernes Forbund (BKF) er imidlertid af den opfattelse, at virksomheders kunstkøb bør betragtes som en almindelig driftsudgift på linje med udgifter til inventar, personale og markedsføring.

Det skyldes flere forhold:

For det første bygger Frigast-udvalgets præmis på en antagelse om, at kunst ikke er udsat for værdiforringelser. Det er dog en misforståelse. BKF vurderer, at mindst 90 procent af alt ny dansk samtidskunst taber værdi.

En lignende konklusion nåede [Ohrt-udvalget frem til i 1998](#), hvor en opgørelse viste, at værker på auktioner i gennemsnit opnår en salgspris på 30 procent af de pågældende kunstneres udsalgspriser.

For det andet fremgår det af bogen 'Med kunsten som indsats' (2023), at virksomheder i vid udstrækning køber kunst med henblik på at fremme kreativitet og trivsel, samt som en del af virksomhedens profilering. Det var netop et af de argumenter i Ohrt-rapporten, der lå til grund for indførelsen af loven tilbage i 2002.

Virksomheder står for en stor andel af det samlede kunstindkøb

Ifølge rapporten 'Billedkunstens økonomiske rum' (2018), bliver der årligt købt ny dansk samtidskunst for cirka 440 mio. kr.

Rapporten anslår, at virksomheder tegner sig for 14 procent af de samlede kunstindkøb svarende til cirka 61,5 mio. kr. årligt.

[Skatteministeriet](#) antager dog, at virksomheders indkøb af kunst er væsentlig større, nemlig cirka 320 mio. kr. i 2023. Hvis det er korrekt, tegner virksomhederne sig for en langt større andel af de samlede kunstløb.

Hvis muligheden for fradrag afskaffes, vil virksomheders indkøb af ny dansk samtidskunst falde betragteligt.

Da loven i sin tid blev indført i 2002, vurderede Skatteministeriet således, at det ville medføre en stigning i salget af kunst [fra cirka 250 mio. kr. årligt til cirka 350 mio. kr. årligt](#). Et tilsvarende fald kan forventes, hvis loven afskaffes.

Fra original kunst til reproduktioner

Hvis forslaget gennemføres, vil det betyde, at virksomheder fremover kan afskrive køb af plakater, men ikke køb af original kunst.

Frigast-udvalget lægger blandt andet til grund for deres anbefaling, at ordningen "indirekte understøtter kunstnere".

Men det er ikke anderledes end, at virksomheders mulighed for afskrivning af plakater understøtter forhandlere af plakater.

Forslaget vil ramme danske kunstnere over en bred kam

Børsen-journalist, Michael Solgaard, beskriver i bogen 'Med kunsten som indsats' (2023), hvordan virksomheder interesserer sig for et bredt udsnit af dansk samtidskunst.

Frigast-udvalgets forslag kan derfor forventes at ramme danske nulevende kunstnere over en bred kam.

Det er alvorligt, da de fleste billedkunstnere i forvejen har lave indkomster. Ifølge rapporten 'Billedkunstens økonomiske rum' (2018) havde danske billedkunstnere en gennemsnitlig årsindtægt på 242.000 i 2015.

Billedkunstnere er derfor særligt sårbare over for faldende indtægter.

I rapporten '[Coronakrisen og kunstneres indtjening](#)' (2022) svarede 84 procent af de adspurgte billedkunstnere således, at de under Covid-19 overvejede at skifte branche på grund af dårlig økonomi.

Hvis Frigast-udvalgets forslag vedtages, er der derfor risiko for, at mange billedkunstnere vil skifte branche. Det vil gå ud over diversiteten og talentudviklingen i dansk samtidskunst.

Kunsten ud til alle

Frigast-rapporten lægger blandt andet vægt på, at private virksomheders køb af kunst "ikke nødvendigvis gør kunsten tilgængelig for den brede befolkning".

Men kunst på arbejdspladser er netop med til at gøre kunsten tilgængelig for den brede befolkning, da det bidrager til at borgere, der måske normalt ikke besøger kunstmuseer, også møder kunsten.

Den samme opfattelse deler Kulturministeriet, der på [udlodningsmidlerne](#) i 2022 gav 'Kunst på Arbejde' en [bevilling på 1,5 mio. kr.](#) til at bringe samtidskunst fra kunstnerens atelier ud på arbejdspladser i hele landet.

BKF appellerer til, at Folketinget afviser Frigast-udvalgets forslag om afskaffelse af virksomheders mulighed for afskrivning på førstegangskøb af kunst.

Venlig hilsen

Marie Thams,
Forperson Billedkunstnernes Forbund
mt@bkf.dk
Tlf. 22 75 55 61

Klaus Pedersen
Sekretariatsleder Billedkunstnernes Forbund
kp@bkf.dk
Tlf. 21 43 97 77